

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เทศบาลเมืองชัยนาท
อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริต หากเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งการค้นหาต้นตอของปัญหาที่แท้จริงได้ยาก ดังนั้น เทศบาลเมืองชัยนาท จึงมีการประเมินความเสี่ยงซึ่งจำเป็นต้องมีการคิดไว้ล่วงหน้า เพื่อหาทางป้องกัน และแก้ไขปัญหาการเกิดการทุจริตที่ยั่งยืนและนำไปสู่การกำหนดแนวทางในการประกาศเจตจำนงของผู้บริหารเทศบาลเมืองชัยนาท เพื่อให้การต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบอันเป็น วาระแห่งชาติบรรลุวัตถุประสงค์

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในเทศบาลเมืองชัยนาท จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหามีน้อย เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันไว้ล่วงหน้าโดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการทำงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

เทศบาลเมืองชัยนาท จึงได้จัดทำการบริหารความเสี่ยง เพื่อระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ และประเมินความเสี่ยง และบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ และเพื่อเป็นการดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต ตามการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ที่กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐจะต้องมีการจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริต โดยเทศบาลเมืองชัยนาท ได้พิจารณาประเมินความเสี่ยงการทุจริตจากการปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต เพื่อการจัดการความเสี่ยงการทุจริตขึ้น และเป็นมาตรการ หรือแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

เทศบาลเมืองชัยนาท

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒ แนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
ส่วนที่ ๓ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๗
ส่วนที่ ๔ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต และแบบรายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑๔

ส่วนที่ ๑ บทนำ

ความเป็นมา

กรอบแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มุ่งเน้นให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยและประพฤติมิชอบ เพื่อลดจำนวนคดีการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ โดยการพัฒนาเครื่องมือเพื่อสร้างความโปร่งใส มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมและมาตรการในการต่อต้านการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต รวมถึงการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง ของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต โดยกรอบแนวคิดที่ใช้ควบคู่กับการบริหารจัดการองค์กรที่เชื่อว่าสามารถนำไปสู่การลดการทุจริตประพฤติมิชอบและนำพาหน่วยงานไปสู่การเป็นหน่วยงานใสสะอาด เป็นที่ยอมรับ คือ แนวคิดตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี (Good Governance) ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงาน ให้มีประสิทธิภาพโปร่งใสและน่าเชื่อถือ โดยเฉพาะหลักการควบคุมการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption Control) หมายถึง การไม่กระทำและไม่สนับสนุนการทุจริต พร้อมทั้งร่วมมือกันควบคุมไม่ให้เกิดการทุจริตในองค์กร ซึ่งเป็นตัวชี้วัดหนึ่งในการวัดสภาวะธรรมาภิบาล และเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ได้นำหลักเกณฑ์ การประเมิน คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) มาใช้ในการประเมินการดำเนินงานของส่วนราชการ เพื่อยกระดับความโปร่งใส ซึ่งจะสนับสนุนให้ค่า CPI ของประเทศสูงขึ้น

ในรอบการประเมินประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ เกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) มีการประเมินในด้านการต่อต้านการทุจริตในองค์กรเกี่ยวกับการดำเนินงานเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน

การวิเคราะห์สาเหตุปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตหน้าทีรัฐ

๑. ในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่ยังคงพบว่า ยังมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมาย กฎระเบียบไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

๒. สิ่งจูงใจ เป็นที่ยอมรับว่าสภาวะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมทุนนิยม ทำให้คนในปัจจุบันมุ่งเน้นที่สร้างความร่ำรวย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ที่มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมทุจริตมากยิ่งขึ้น

๓. การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใสการทุจริตในปัจจุบัน มีรูปแบบซับซ้อนมากขึ้น โดยเฉพาะการทุจริตในเชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาของประชาชน ขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงเป็นการยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคลเหล่านี้

๔. การผูกขาด ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อ/จัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้น จึงมีความเกี่ยวข้องเป็นห่วงโซ่ผลประโยชน์ทางธุรกิจในบางครั้งพบบริษัท/ห้างร้าน มีการให้สินบน แก่เจ้าหน้าที่ เพื่อที่ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการของรัฐนั้น

๕. การได้รับคำตอบแทนที่ไม่เหมาะสม รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจน ถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมการทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่มรายได้พิเศษ ให้กับตนเองและครอบครัว

๖. การขาดจริยธรรม คุณธรรม ในสมัยโบราณ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษว่าเป็นเครื่องวัดความดีของคน แต่ในปัจจุบัน พบว่า คนมีความละเอียดรอบาปและเกรงกลัวบาปน้อยลงและเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น เห็นแต่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม

๗. มีค่านิยมและทัศนคติที่ผิด ปัจจุบันค่านิยมของสังคมได้เปลี่ยนจากยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นการยกย่องคนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งการงานสูง ด้วยเหตุนี้ผู้มีค่านิยมผิดก็เห็นว่าการทุจริตเป็นวิถีชีวิตเป็นเรื่องธรรมดา

นิยามความเสี่ยง

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และจะส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหาย ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินหรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในด้านยุทธศาสตร์ การปฏิบัติงาน การเงินและการบริหาร ซึ่งอาจเป็นผลกระทบทางบวกด้วยก็ได้ โดยวัดจากผลกระทบ (Impact) และโอกาสที่จะเกิดของเหตุการณ์ ลักษณะของความเสี่ยง สามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ส่วน ดังนี้

๑. ปัจจัยเสี่ยง คือ สาเหตุที่จะทำให้เกิดความเสี่ยง
๒. เหตุการณ์เสี่ยง คือ เหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน หรือ นโยบาย
๓. ผลกระทบของความเสี่ยง คือ ความรุนแรงของความเสียหายที่น่าจะเกิดจากเหตุการณ์เสี่ยง

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการปัจจัย และควบคุมกิจการ รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

ระบบบริหารความเสี่ยง (Risk Management System)

ระบบบริหารความเสี่ยง หมายถึง ระบบการบริหารปัจจัย และควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินต่าง ๆ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่องค์กรจะเกิดความเสียหาย ให้ระดับของความเสี่ยง และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบโดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมาย ทั้งในด้านกลยุทธ์ การปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบการเงิน และชื่อเสียงขององค์กรเป็นสำคัญ โดยได้รับการสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงจากหน่วยงานทุกระดับทั่วทั้งองค์กร

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริต สามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนี้

๑. เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานเข้าใจหลักการและกระบวนการบริหารความเสี่ยงของเทศบาลเมืองชัยนาท
๒. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบขั้นตอน และกระบวนการในการวางแผนบริหารความเสี่ยง

๓. เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
๔. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงของเทศบาลเมืองชัยนาท
๕. เพื่อลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงการทุจริตที่จะเกิดขึ้น

เป้าหมาย

๑. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติ มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการบริหารความเสี่ยง เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการตามยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาเทศบาลให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน สามารถระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง และจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๓. สามารถนำแผนบริหารความเสี่ยงไปใช้ในการบริหารงานที่รับผิดชอบ

๔. เพื่อพัฒนาความสามารถของบุคลากรและกระบวนการดำเนินงานภายในองค์กรอย่าง

ต่อเนื่อง

๕. ความรับผิดชอบต่อความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงถูกกำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม

ทั่วทั้งองค์กร

๖. การบริหารความเสี่ยงได้รับการปลูกฝังให้เป็นวัฒนธรรมขององค์กร

ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง

การดำเนินการบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้ผู้บริหารทำให้องค์กรสามารถจัดการกับปัญหาอุปสรรคและอยู่รอดได้ในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดหรือสถานการณ์ที่อาจทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย ประโยชน์ที่คาดหวังว่าจะได้รับจากการดำเนินการบริหารความเสี่ยง มีดังนี้

๑. เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารความเสี่ยงจะช่วยคณะทำงานบริหารความเสี่ยงและผู้บริหารทุกระดับตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่สำคัญและสามารถทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

๒. สร้างฐานข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร การบริหารความเสี่ยงจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่าง ๆ การวางแผนการกำหนด กลยุทธ์การติดตามควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

๓. ช่วยในการพัฒนาองค์กรให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจในระดับการปฏิบัติงานขององค์กร มีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจโดยที่ผู้บริหารมีความเข้าใจในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กรและระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน

ส่วนที่ ๒ แนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหาร ปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงาน ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยมีองค์ประกอบการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต**
- หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุม

ภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติ

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ ๑๓ องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กรให้ควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
- หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจจะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

- หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
- หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง มีอยู่จริง และนำไปปฏิบัติได้ อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กันจึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

เทศบาลเมืองชัยนาท จึงได้ศึกษาเครื่องมือการบริหารความเสี่ยงของมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ตามองค์ประกอบที่ ๒ หลักการที่ ๘ ในเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นหลัก

ความแตกต่างของการบริหารจัดการความเสี่ยงกับการตรวจสอบภายใน

การบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนการปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลัก ตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกัน โดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นลักษณะ Pre-Decision (ก่อนการตัดสินใจ) ส่วนการตรวจสอบภายใน จะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision (หลังการตัดสินใจ)

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ ประการ ดังนี้

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัตอยู่แล้วทำอย่างไรจะไม่ให้ เกิดขึ้นซ้ำอีก

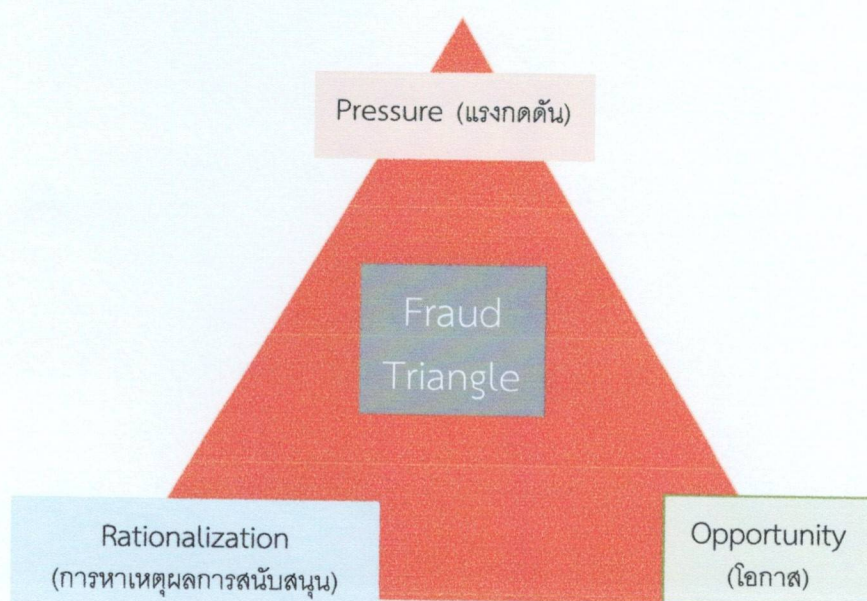
Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัย ทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติการณ์ที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับกระบวนการทำงานใหม่ เพื่อไม่เปิดช่องว่างให้เกิดการทุจริตได้

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการที่อาจจะเกิดขึ้นและป้องกัน ป้องปรามล่วงหน้า ในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย แรงกดดันหรือแรงจูงใจ (Pressure/Incentive) หรือโอกาส (Opportunity) ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในองค์กรมีจุดอ่อน และ การหาเหตุผล (Rationalization) สนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (The Fraud Triangle) ตามหลักการและทฤษฎี Triangle Fraud ของ Dr.Ronald R. Cressey (๑๙๔๐) ซึ่งเป็นนักสังคมวิทยาและอาชญาวิทยา ชาวอเมริกัน

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต และศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลเมืองชัยนาท ได้พิจารณาคัดเลือกการดำเนินงานโครงการ / กิจกรรมต่าง ๆ ตามยุทธศาสตร์ ที่มีกระบวนการและการปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน เพื่อนำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยแบ่งความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริต ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ของทางราชการ ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. ความเสี่ยงการทุจริต ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริต ด้านการใช้งบประมาณ

ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต และประทุติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต
ความเสี่ยง (Risk)	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงาน ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้ หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผลกระทบ ที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวก หรือทางลบ ก็ได้ ผลกระทบทางลบ เรียกว่า ความเสี่ยง ผลกระทบทางบวก เรียกว่า โอกาส
ความเสี่ยง / ปัญหา	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม ปัญหา : เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact)
ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนการหรือโครงการ
Key Controls in place	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีอยู่ในปัจจุบัน
Further actions to be Taken	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานจัดทำเพิ่มเติม

ส่วนที่ ๓ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เทศบาลเมืองชัยนาท ได้พิจารณาคัดเลือกงานหรือกระบวนการ จากโครงการ /กิจกรรมหรือภารกิจที่ส่วนราชการได้ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ และนำมาพิจารณาทำการประเมิน ซึ่งได้จำแนกขอบเขตของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตไว้ ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริต ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ของทางราชการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. ความเสี่ยงการทุจริต ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริต ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

เมื่อคัดเลือกได้แล้วจึงทำการคัดเลือกกระบวนการของประเภทด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและจัดเตรียมข้อมูลขั้นตอนการปฏิบัติงาน หรือแนวทางหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงพิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตามคู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ของเทศบาลเมืองชัยนาท ดังนี้

- ๑) การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต
- ๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- ๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- ๔) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
- ๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ในการดำเนินการ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ของเทศบาลเมืองชัยนาท ได้กำหนดประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง ในวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๙ เพื่อพิจารณาในการดำเนินการจัดทำ ทั้ง ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๑. ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง เทศบาลเมืองชัยนาทได้ร่วมกันพิจารณาคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการ และมีมติที่ประชุม เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๙ คัดเลือก โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณเขื่อนป้องกันตลิ่งหน้าจวนผู้ว่าราชการจังหวัดชัยนาท งบประมาณ ๕,๖๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งวิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นไปตามคู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๒. ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

หลังจากคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง ได้มีมติคัดเลือกโครงการเรียบร้อยแล้ว ก็ได้ดำเนินการระบุรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานของโครงการ และกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอน รายละเอียด ดังนี้

ชื่อโครงการ โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณเขื่อนป้องกันตลิ่งหน้าจวนผู้ว่าราชการจังหวัดชัยนาท

ชื่อหน่วยงาน เทศบาลเมืองชัยนาท

ประเภทความเสี่ยงด้าน ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ (กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง)

ที่	ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
๑	การขออนุมัติดำเนินการและการจัดทำแผนจัดซื้อจัดจ้าง	เจ้าหน้าที่อาจเกิดการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อผลักดันโครงการฯ
๒	การจัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR)	เจ้าหน้าที่อาจมีการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อกำหนดเงื่อนไขเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง
๓	การกำหนดราคากลางและการเปิดเผยข้อมูลราคากลาง	เจ้าหน้าที่อาจมีการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อกำหนดราคาสูงหรือต่ำ เกินไป และการเปิดเผยข้อมูลราคากลาง ไม่โปร่งใส ไม่เหมาะสมเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง
๔	การพิจารณาผล E-bidding	เจ้าหน้าที่อาจมีการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อพิจารณาผลการคัดเลือกอย่างไม่เหมาะสมที่เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง ไม่เป็นไปตามประกาศจัดซื้อ/จ้าง
๕	การทำสัญญา	เจ้าหน้าที่อาจมีการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อปรับแก้ไขสัญญาให้เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการ
๖	การบริหารสัญญาและการตรวจรับพัสดุ	เจ้าหน้าที่อาจมีการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อตรวจรับงาน ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน และเอื้อประโยชน์ในการดำเนินงานให้กับผู้ประกอบการ

๓. ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เทศบาลเมืองชัยนาท ได้กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ

โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของควมถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน (ด้านอื่นๆ)

ซึ่งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง ได้มีมติกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

โอกาสที่จะเกิด (likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๔ ครั้งต่อปี
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑ ครั้งต่อปี

ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ด้านอื่น ๆ	
๕	เกิดความเสียหายต่อรัฐเจ้าหน้าที่ ถูกลงโทษชี้มูลความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
๔	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานตดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบภายนอก เข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	ปรากฏข่าวสื่อที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียนแจ้งเบาะแส
๑	แทบจะไม่มี

๔. ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๔ จะเป็นการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน หลังจาก ได้ดำเนินการกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเรียบร้อยแล้ว โดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาส (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ โดยได้กำหนดเกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง ๕	สูง ๑๐	สูงมาก ๑๕	สูงมาก ๒๐	สูงมาก ๒๕
๔	ปานกลาง ๔	สูง ๘	สูง ๑๒	สูงมาก ๑๖	สูงมาก ๒๐
๓	ปานกลาง ๓	ปานกลาง ๖	สูง ๙	สูง ๑๒	สูงมาก ๑๕
๒	ต่ำ ๒	ปานกลาง ๔	ปานกลาง ๖	สูง ๘	สูง ๑๐
๑	ต่ำ ๑	ต่ำ ๒	ปานกลาง ๓	ปานกลาง ๔	ปานกลาง ๕

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สถานะสีเขียว ■ คือ ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง ■ คือ ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติตามปกติ ควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม ■ คือ ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง ■ คือ ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

การดำเนินงานในขั้นตอนที่ ๔ ของเทศบาลเมืองชัยนาท หลังจากที่คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง ได้ดำเนินการกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเรียบร้อยแล้ว คณะกรรมการฯ ได้ร่วมกันพิจารณาให้ค่าคะแนนความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนการดำเนินงาน ตามรายละเอียด ดังนี้

ค่าคะแนนการวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ที่	ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (LxI)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
๑	การขออนุมัติดำเนินการและการจัดทำแผนจัดซื้อจัดจ้าง	เจ้าหน้าที่อาจเกิดการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อผลักดันโครงการฯ	๒	๒	๔	ปานกลาง
๒	การจัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR)	เจ้าหน้าที่อาจมีการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อกำหนดเงื่อนไขเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	๒	๒	๔	ปานกลาง
๓	การกำหนดราคากลางและการเปิดเผยข้อมูลราคากลาง	เจ้าหน้าที่อาจมีการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อกำหนดราคาสูงหรือต่ำเกินไป และการเปิดเผยข้อมูลราคากลาง ไม่โปร่งใส ไม่เหมาะสมเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	๑	๓	๓	ปานกลาง
๔	การพิจารณาผล E-bidding	เจ้าหน้าที่อาจมีการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อพิจารณาผลการคัดเลือกอย่างไม่เหมาะสมที่เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งไม่เป็นไปตามประกาศจัดซื้อ/จ้าง	๑	๓	๓	ปานกลาง
๕	การทำสัญญา	เจ้าหน้าที่อาจมีการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อปรับแก้ไขสัญญาให้เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการ	๑	๒	๒	ต่ำ
๖	การบริหารสัญญาและการตรวจรับพัสดุ	เจ้าหน้าที่อาจมีการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อตรวจรับงาน ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน และเอื้อประโยชน์ในการดำเนินงานให้กับผู้ประกอบการ	๑	๒	๒	ต่ำ

๕. ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็นอันดับแรก ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือกในลำดับต่อมา ซึ่งค่าคะแนนที่คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง ของเทศบาลเมืองชัยนาท ได้ร่วมกันพิจารณา จะอยู่ในโซนสีเหลือง คือ ระดับปานกลาง และโซนสีเขียว คือ ระดับต่ำ ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ร่วมกันพิจารณากำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณเขื่อนป้องกันตลิ่งหน้าจวนผู้ว่าราชการจังหวัดชัยนาท ดังนี้

การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
ชื่อกระบวนการ/โครงการ ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณเขื่อนป้องกันตลิ่งหน้าจวนผู้ว่าราชการจังหวัดชัยนาท

ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	การขออนุมัติดำเนินการและการจัดทำแผนจัดซื้อจัดจ้าง	เจ้าหน้าที่อาจเกิดการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อผลักดันโครงการฯ	ปานกลาง	กำกับดูแลและติดตามผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้การดำเนินงานในทุกขั้นตอนแล้วเสร็จภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด	เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องศึกษาระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง และดำเนินการตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัด	มีนาคม ๒๕๖๙	กองคลัง
๒	การจัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR)	เจ้าหน้าที่อาจมีการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อกำหนดเงื่อนไขให้กับประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	ปานกลาง	ป้องกันการจัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR) ที่อาจจะเอื้อประโยชน์แก่ผู้รับจ้างรายใดรายหนึ่ง โดยให้ยึดหลักความโปร่งใสและความเป็นธรรม	แต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถและมีความอิสระไม่มีส่วนได้ ส่วนเสียกับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	มีนาคม ๒๕๖๙	กองช่าง
๓	การกำหนดราคากลางและการเปิดเผยข้อมูลราคากลาง	เจ้าหน้าที่อาจมีการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อกำหนดราคาสูงหรือต่ำเกินไป และการเปิดเผยข้อมูลราคากลาง ไม่โปร่งใส ไม่เหมาะสมเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	ปานกลาง	ป้องกันการกำหนดราคากลางที่ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นไปตามระเบียบ และเปิดเผยข้อมูลอย่างแพร่หลายอย่างทั่วถึง	แต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความเป็นอิสระและไม่เป็นผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียกับผู้ประกอบการรายใด รายหนึ่ง	มีนาคม ๒๕๖๙	กองช่าง, กองคลัง

ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๔	การพิจารณาผล E-bidding	เจ้าหน้าที่อาจมีการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อพิจารณาผลการคัดเลือกอย่างไม่เหมาะสมที่เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง ไม่เป็นไปตามประกาศจัดซื้อ/จ้าง	ปานกลาง	ป้องกันการพิจารณาที่เอื้อผลประโยชน์แก่ผู้รับจ้างรายใดรายหนึ่ง โดยยึดหลักความโปร่งใส ตรวจสอบได้	แต่งตั้งคณะกรรมการที่ไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ประกอบการ และปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด	เมษายน ๒๕๖๙	คณะกรรมการพิจารณาผล
๕	การทำสัญญา	เจ้าหน้าที่อาจมีการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อปรับแก้ไขสัญญาให้เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการ	ต่ำ	กำกับดูแลเจ้าหน้าที่ให้จัดทำร่างสัญญาทุกฉบับให้เป็นไปตามประกาศการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ	๑.เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำร่างสัญญาทุกฉบับให้เป็นไปตามประกาศ ๒.ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบร่างสัญญาพร้อมเอกสารประกอบให้ถูกต้อง	พฤษภาคม ๒๕๖๙	กองคลัง
๖	การบริหารสัญญา และการตรวจรับพัสดุ	เจ้าหน้าที่อาจมีการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อตรวจรับงาน ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน และเอื้อประโยชน์ในการดำเนินงานให้กับผู้ประกอบการ	ต่ำ	๑.กำกับและติดตามการดำเนินงานของผู้ประกอบการตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด ๒.คณะกรรมการตรวจรับพัสดุปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบแปลนการดำเนินงานอย่างเคร่งครัด	๑.ผู้ควบคุมงานปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ ๒.คณะกรรมการตรวจรับพัสดุตรวจรับให้เป็นไปตามแบบแปลนที่กำหนด	พฤษภาคม ถึง พฤศจิกายน ๒๕๖๙	กองช่าง, คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ

ส่วนที่ ๔ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต และแบบรายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เทศบาลเมืองชัยนาทได้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการ ที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรือ อ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ควรเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันผลว่ามาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใหม่หากพบว่ารูปแบบการทุจริตหรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

ระดับ	คำอธิบาย
	การประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมซึ่งช่วยให้ความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุม ไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผลการควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า จะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

ตามมาตรการ/วิธีการ ที่ได้ดำเนินการ ในการจัดซื้อจัดจ้าง ของเทศบาลเมืองชัยนาท ในปัจจุบัน มีการดำเนินการอยู่ในระดับดี การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้ความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ผู้บังคับบัญชา กำกับดูแลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	การขออนุมัติดำเนินการและการจัดทำแผนจัดซื้อจัดจ้าง	เจ้าหน้าที่อาจเกิดการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อผลักดันโครงการฯ	ปานกลาง	กำกับดูแลและติดตามผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้การดำเนินงานในทุกขั้นตอนแล้วเสร็จภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด	เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องศึกษาระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง และดำเนินการตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัด	มีนาคม ๒๕๖๙	กองคลัง
๒	การจัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR)	เจ้าหน้าที่อาจมีการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อกำหนดเงื่อนไขเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	ปานกลาง	ป้องกันการจัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR) ที่อาจจะเอื้อประโยชน์แก่ผู้รับจ้างรายใดรายหนึ่ง โดยให้ยึดหลักความโปร่งใสและความเป็นธรรม	แต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถและมีความอิสระไม่มีส่วนได้ ส่วนเสียกับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	มีนาคม ๒๕๖๙	กองช่าง
๓	การกำหนดราคากลางและการเปิดเผยข้อมูลราคากลาง	เจ้าหน้าที่อาจมีการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อกำหนดราคาสูงหรือต่ำเกินไป และการเปิดเผยข้อมูลราคากลาง ไม่โปร่งใส ไม่เหมาะสมเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	ปานกลาง	ป้องกันการกำหนดราคากลางที่ไม่เหมาะสม หรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบ และเปิดเผยข้อมูลอย่างแพร่หลายอย่างทั่วถึง	แต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความเป็นอิสระและไม่ใช่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ประกอบการรายใด รายหนึ่ง	มีนาคม ๒๕๖๙	กองช่าง, กองคลัง

ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๔	การพิจารณาผล E-bidding	เจ้าหน้าที่อาจมีการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อพิจารณาผลการคัดเลือกอย่างไม่เหมาะสมที่เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง ไม่เป็นไปตามประกาศจัดซื้อ/จ้าง	ปานกลาง	ป้องกันการพิจารณาที่เอื้อผลประโยชน์แก่ผู้รับจ้างรายใดรายหนึ่ง โดยยึดหลักความโปร่งใสตรวจสอบได้	แต่งตั้งคณะกรรมการที่ไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ประกอบการ และปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด	เมษายน ๒๕๖๙	คณะกรรมการพิจารณาผล
๕	การทำสัญญา	เจ้าหน้าที่อาจมีการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อปรับแก้ไขสัญญาให้เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการ	ต่ำ	กำกับดูแลเจ้าหน้าที่ให้จัดทำร่างสัญญาทุกฉบับให้เป็นไปตามประกาศการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ	๑.เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำร่างสัญญาทุกฉบับให้เป็นไปตามประกาศ ๒.ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบร่างสัญญาพร้อมเอกสารประกอบให้ถูกต้อง	พฤษภาคม ๒๕๖๙	กองคลัง
๖	การบริหารสัญญา และการตรวจรับพัสดุ	เจ้าหน้าที่อาจมีการรับหรือเรียกรับสินบนเพื่อตรวจรับงาน ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน และเอื้อประโยชน์ในการดำเนินงานให้กับผู้ประกอบการ	ต่ำ	๑.กำกับและติดตามการดำเนินงานของผู้ประกอบการตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด ๒.คณะกรรมการตรวจรับพัสดุปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปแบบแปลนการดำเนินงานอย่างเคร่งครัด	๑.ผู้ควบคุมงานปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ ๒.คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ตรวจรับให้เป็นไปตามแบบแปลนที่กำหนด	พฤษภาคม ถึง พฤศจิกายน ๒๕๖๙	กองช่าง, คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ

การรายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

หลังจากมีการจัดทำมาตรการความเสี่ยงการทุจริต ของเทศบาลเมืองชัยนาท เรียบร้อยแล้ว ในช่วงเดือนตุลาคม จะกำหนดให้คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นผู้ติดตามการดำเนินงานตามแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต หรือสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ต่อผู้บริหารของหน่วยงาน และประชาสัมพันธ์เผยแพร่ต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน ตามแบบรายงาน ดังนี้

ชื่อกระบวนการ/โครงการ.....							
ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ผลการดำเนินการตามแผนฯ	หมายเหตุ